

Datum

2025-04-10

Adress

205 80 Malmö

Diarienummer

FSN-2025-1423

Yttrande

Till

Kommunstyrelsen

**Remiss angående Remiss Utbildningsdepartementet
- En socionomutbildning i tiden (SOU 2025:27)
STK-2025-484**

Funktionsstödsnämnden föreslås lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Funktionsstödsnämnden bedömer att förslagen i remissen är rimliga och ställer sig positiv till remissens förslag i sin helhet. Den nationella genomlysning av socionomprogrammen som gjorts anses vara väl utförd och ändamålsenlig för att rusta våra kommande socionomer att kunna möta personer som lever i eller riskerar att hamna i utsatthet i dagens samhälle.

Yttrande

Funktionsstödsnämnden ställer sig generellt positiv till de förändringar som föreslås i examensordningen men vill yttra sig särskilt på följande:

Kunskap om aktuella samhällsutmaningar inom området (6.1.2)

I remissen föreslås att socionomprogrammets karaktär bör bibehållas som generalistutbildning, dock med vissa förtydligande ramar. Funktionsnämnden delar denna åsikt. De tydligare gemensamma ramarna innebär vidare att de kunskaper som studenterna får vid olika lärosäten blir mer likvärdiga. Även om programmets innehåll fortfarande skulle variera mellan olika lärosäten kommer samtliga studenter att få en bred kunskapsbas inom centrala kunskaps- och kompetensområden. Detta skapar en förutsägbarhet både för studenter och arbetsgivare vilket Funktionsstödsnämnden anser är viktigt.

Kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen (6.1.2)

I remissen föreslås bland annat ett tillägg i examensordningen att studenterna ska ”visa kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen”. Förslaget är i linje med förslaget på kommande ny socialtjänstlag. Funktionsstödsnämnden ser positivt på förslaget att man på utbildningsnivå gör anpassningar utifrån den kommande nya socialtjänstlagen för att rusta våra socionomer utifrån lagförslagets krav på en kunskapsbaserad socialtjänst.

Kunskap om äldres livsbetingelser och om hur funktionsnedsättningar påverkar människors livsbetingelser (6.1.2)

I remissen lyfts några målgrupper särskilt in i examensordningen. Förslaget är att utöka målgrupperna till att bland annat utbildningen ska inkludera kunskap om livsvillkoren för personer med funktionsnedsättning och äldre. Funktionsstödsnämnden ställer sig positiv till att utredningen föreslår att målgruppen personer med funktionsnedsättning (och äldre) uppmärksammas och lyfts in i examensordningen. Personer med funktionsnedsättning är en central och viktig grupp inom det sociala arbetet och har tidigare osynliggjorts i examensordningen. Funktionsstödsnämnden delar uppfattningen att kunskapen inom området funktionsnedsättning behöver stärkas redan på utbildningsnivå bland socionomer för att kunna bemöta och ha förståelse och kunskap för målgruppens livsvillkor och behov av stöd.

Kunskap om hur normbrytande beteende och kriminalitet kan förebyggas och brytas bland barn och unga (6.1.2)

I remissen föreslås ett nytt examensmål i examensordningen: att socionomstudenter ”ska visa kunskap om och förståelse för hur social utsatthet, normbrytande beteende och ungdomskriminalitet kan förebyggas och hur återfall i brott kan motverkas”. Funktionsstödsnämnden ställer sig positiv till förslaget och att examensordningen anpassas och följer samhällets utmaningar och utveckling men att fokus på det breda förebyggande arbetet kring normbrytande beteenden och social utsatthet bland barn och unga är lika viktigt i allmänhet oavsett kopplat till enbart till kriminalitet eller inte. Funktionsstödsnämnden vill dock uppmärksamma vikten av särskilt fokus på målgruppen personer med funktionsnedsättning och psykisk ohälsa med anledningen av deras dubbla utsatthet som råder. Personer med funktionsnedsättning och psykisk ohälsa löper särskild risk att bli utsatta och utnyttjade för våld, kriminella sammanhang, kriminella verksamheter och att vistas i kriminella miljöer. Funktionsstödsnämnden vill även lyfta frågan om utökningen av detta examensmål i examensordningen kommer att ställa krav på lärosäten att prioritera bort andra kurser i dagens utbildningsprogram, då vi anser att kunskapen om olika grupperns särskilda behov inte ska ställa mot varandra.

Arbetssätt och samverkan

I remissen (6.2) beskriv bland annat att utbildningen bör inkludera mer praktisk träning i arbetssätt och samverkan mellan olika aktörer inom socialt arbete. Dessa förmågor anser Funktionsstödsnämnden ha en positiv påverkan på arbetet i vår förvaltning.

Juridik och verksamhetsförlagd utbildning (6.3 och 6.4):

I remissen föreslås ett poängkrav om 30 högskolepoäng för juridikutbildning respektive verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) i examensordningen. I enlighet med förslaget poängkrav ställer sig Funktionsnämnden positiv och ser att kraven redan uppfylls av våra närmsta universitet, Malmös universitet och Lunds universitet.

Ersättning inom utbildningsområdet verksamhetsförlagd utbildning (6.4)

Ett ytterligare förslag som framgår av remissen är finansieringen av verksamhetsförlagd utbildning. Funktionsstödsnämnden ställer sig positiv till betänkandets förslag om att regeringen behöver tillskjuta budgetmedel för att stärka de ekonomiska förutsättningarna för verksamheterna som tar emot socionomstudenter.

Alternativt urval baserat på arbetslivserfarenhet (6.4)

I remissen föreslås lärosäten i större utsträckning tillämpa denna typ av antagning. Funktionsstödsnämnden ställer sig positiv till förslaget då det innebär skillnad i att introducera nyexaminerade socionomer utan arbetslivserfarenhet jämfört med de som redan har arbetslivserfarenhet. Socionomer utan arbetslivserfarenhet behöver många gånger en mer djupgående introducering både i arbetet och vad det innebär att förhålla sig till en arbetsplats. Detta utöver introduceringen av yrkets målgruppsarbete. Med fler nyutexaminerade socionomer och socionomstudenter med tidigare arbetslivserfarenhet med sig förändras förutsättningarna för både kompetensen inom lärosätena och verksamhetsanknytning på arbetsplatsen efter examen.

Ordförande

Roko Kursar (L)

Ansvarig utredare

Anna Dahl